

НАЗИВ ФАКУЛТЕТА: ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију</p> <p>На основу предлога Већа докторских студија Приватно право, Комисија је формирана Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Новом Саду од 10.06.2015.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. др Даница Попов, редовни професор, ужа научна област: грађанскоправна, од 21.06.2003. године, Правни факултет Универзитета у Новом Саду;</p> <p>2. др Душан Николић, редовни професор, ужа научна област: грађанскоправна, од 13.06.2005. године, Правни факултет Универзитета у Новом Саду;</p> <p>3. др Мирослав Лазић, редовни професор, ужа научна област: грађанскоправна, од 25.09.2009. године, Правни факултет Универзитета у Нишу;</p> <p>4. др Раденка Цветић, редовни професор, ужа научна област: грађанскоправна, од 01.06.2010. године, Правни факултет Универзитета у Новом Саду.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Тамара (Милица) Гајинов</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 16.04.1983. Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Правни факултет Универзитета у Новом Саду, Дипломске академске - мастер студије (општи смер), Правно-научна област привредноправна, Дипломирани правник-мастер</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: Академска 2009/2010. година Докторске студије Приватно право</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: -</p>
<p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: -</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

ГРАЂАНСКОПРАВНА ОДГОВОРНОСТ ЗА ИМИСИЈЕ

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

КРАТАК САДРЖАЈ:

УВОД.....	1
1. ПОЈМОВНО ОДРЕЂИВАЊЕ ИМИСИЈА У ГРАЂАНСКОМ ПРАВУ.....	3
1.1. Основна теоријска гледишта о појму имисија.....	3
2. ВРСТЕ ИМИСИЈА.....	16
2.1. Суседске, прекосуседске и прекограничне имисије.....	17
2.2. Врсте суседских имисија.....	18
2.3. Индивидуалне и скупне имисије.....	35
2.4. Имисије проузроковане обављањем општекорисне делатности.....	39
3. НАЈЧЕШЋИ ВИДОВИ ИМИСИЈА.....	47
3.1. Традиционални видови имисија.....	48
3.2. Остали видови савремених имисија.....	64
4. ПРАВНО УРЕЂЕЊЕ ИМИСИЈА У УПОРЕДНОМ ПРАВУ.....	76
4.1. Имисије у међународном праву.....	76
4.2. Имисије у праву Европске уније.....	81
4.3. Имисије у појединим националним правним системима.....	92
5. УРЕЂЕЊЕ ИМИСИЈА У ПРАВУ СРБИЈЕ.....	109
5.1. Развој имисионог права у Србији.....	109
5.2. Имисије у важећем праву Републике Србије.....	116
6. ТЕОРИЈСКИ ОСНОВИ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ИМИСИЈЕ.....	133
6.1. Теорија кривице.....	133
6.2. Теорије о објективној одговорности.....	136
7. НЕДОПУШТЕНЕ ИМИСИЈЕ.....	148
7.1. Утврђивање граница допуштености имисија.....	148
8. ОДГОВОРНОСТ ЗА ОПАСНОСТ ОД ИМИСИОНЕ ШТЕТЕ И УЗНЕМИРАВАЊЕ.....	164
8.1. Опасност од имисионе штете и одговорност за опасне ствари, односно делатности.....	164
8.2. Услови за наступање одговорности за опасност од имисионе штете односно узнемиравање.....	171
8.3. Санкције и мере.....	175

9.	ОДГОВОРНОСТ ЗА ИМИСИОНУ ШТЕТУ.....	180
9.1.	Појам и карактеристике имисионих штета.....	180
9.2.	Врсте штета.....	182
9.3.	Одговорност за штету.....	186
9.4.	Субјекти имисионог одштетноправног односа.....	189
9.5.	Накнада имисионе штете.....	192
10.	ОСИГУРАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТИ ЗА ШТЕТЕ ПРОУЗРОКОВАНЕ ИМИСИЈАМА.....	197
10.1.	Појам, развој и врсте осигурања.....	197
10.2.	Извори права.....	199
10.3.	Специфичности осигурања.....	201
10.4.	Проблеми на тржишту осигурања и будућност његовог развоја.....	204
11.	ВАНСУДСКА И СУДСКА ЗАШТИТА ОД ИМИСИЈА.....	206
11.1.	Међународни оквири.....	206
11.2.	Облици судске и вансудске заштите имисија.....	206
11.3.	Судска заштита од имисија.....	210
12.	ИНТЕГРАЛНА ПРАВНА ЗАШТИТА ОД ИМИСИЈА.....	231
12.1.	Функционално повезивање приватног и јавног права у домену заштите од имисија.....	231
12.2.	Финансирање заштите од имисија из јавних фондова.....	240
12.3.	Заштита од имисија као услов одрживог развоја.....	242
13.	ДАЉИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА ИМИСИОНОГ ПРАВА.....	246
13.1.	Промене у домену својинских односа.....	246
13.2.	Трансформација института имисија.....	250
13.3.	Будућност имисионог права.....	251
	ЛИТЕРАТУРА.....	255

Дисертација не садржи слике, шеме и графиконе.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација кандидата Тамаре Гајинов написана је на 272 странице А4 формата ћириличким писмом, фонт 12, *Times New Roman*, са 1128 референци. У техничком смислу дисертација је урађена у складу са важећим универзитетским стандардима. Садржи кључну документацијску информацију и сажетак на српском и енглеском језику. Дисертација се састоји из увода, 13 поглавља и списка коришћене литературе.

У **уводу** кандидат износи основне хипотезе истраживања у вези са институтом имисија. У том контексту указано је на неопходност ширег одређења овог правног института у односу на некадашњи римски концепт, и на потребу његовог трансформисања у складу са потребама које намећу процеси технолошког развоја, индустријализације и урбанизације.

У **првом поглављу** кандидат анализира основна теоријска схватања о појму имисија. У традиционалном смислу, под имисијама се подразумева прекорачење својинских овлашћења у суседским односима. Уз то појмовно одређење које је формулисано у оквиру римског права, а широко прихваћено у грађанским законима насталим током XIX века, све су заступљенија и нека савременија схватања. Кандидат указује на то да постепено долази до уобличавања новог модела одговорности за имисије, који је резултат савременог начина живота и технолошког развоја. Овај модел подразумева одговорност за ширење штетних утицаја са једне непокретности у околину, и преко граница суседне. Тиме је гарантовано право на заштиту не само непосредном суседу, него и сваком заинтересованом лицу. Кроз изношење суштинских обележја новијих теоријских погледа на институт имисија, кандидат закључује да су савремени услови живота последњих деценија наметнули потребу за трансформацијом овог правног института и сагледавање имисионих последица и изван граница суседне непокретности, односно, како са становишта заштите приватних, тако и са аспекта заштите јавних интереса. Тако је постепено дошло до ширење простора пружања заштита од штетних имисионих утицаја. Данас се под имисије подводе најразличитији облици повреда и нарушавања интегралног стања животне средине. Овакво сагледавање имисија наметнуло је, како кандидат истиче, потребу за пружањем заштите и самој животној средини, као самосталном ентитету, мимо традиционалног концепта заштите грађанских субјективних права.

Друго поглавље је посвећено врстама имисија. Кандидат анализира поделу имисија на суседске, прекосуседке и прекограничне, директне и индиректне, позитивне и негативне. Истакнут је значај заштите од идеалних имисија, које као сметања „нефизичке“ природе у условима урбанизације и све чешћих миграција становништва из руралних средина у велике градове, добија на значају. Посебна пажња посвећена је и подели имисија на индивидуалне и скупне имисије. У вези са скупним имисијама кандидат сматра да треба увести нешто сложенију класификацију. Она подразумева три подврсте. Прва је она код које ни једна појединачна имисија коју проузрокују различити загађивачи не прелази уобичајену меру, док у свом збирном дејству овакво деловање може нанети велике штете добрима појединаца. Другу подврсту представљају скупне имисије код којих неке од појединачних имисија прекорачују границе допуштености, а неке не. Трећу групу чине ситуације у којима деловање сваког појединачног имитента прекорачује допуштени ниво. Последњу врсту имисија које настају при обављању општекорисне делатности, кандидат анализира са посебном пажњом, будући да оне у условима интензивног технолошког развоја и индустријализације представљају један од најзначајнијих еколошких проблема. При томе, кандидат скреће пажњу и на одређене недостатке материјалних прописа, које се односе на ова питања, као и на недовољну одређеност појединих правних стандарда у овој области.

Треће поглавље је посвећено појединим традиционалним, али и савременим видовима имисија. У том контексту је, уз анализу великог броја домаћих и страних судских одлука указано на проблеме које могу створити дим, чађ, непријатни мириси, топлота, бука, вибрације, изливање отпадних вода, непрописна прерада, одлагање и складиштење отпада, претерана светлост, електромагнетно зрачење, као и контаминације генетски модификованим организмима. Кандидат указује на актуелност ове проблематике. Уз то, скреће пажњу и на процес експанзије појединих имисионих видова, потребу за прилагођавањем грађанског права савременим еколошким изазовима, као и његово повезивање са појединим јавноправним дисциплинама.

У **четвртом поглављу** је сагледано правно уређење института имисија кроз изворе међународног, наднационалног права Европске уније, као и кроз решења садржана у појединим националним правним системима. У земљама европско континенталног правног система институт имисија се најчешће налази у оквиру стварног права и представља врсту суседских права. Ипак, постоје и оне државе у којима не постоје посебна правила везана за имисије, те се оне третирају као специфичне службености. Сметања изазвана имисијама у земљама англоамеричког правног система представљају део деликтног права. Кандидат закључује да и поред постојања значајних разлика у појединим нормативним решењима, улога и значај института имисија су у свим правним системима исти. Кандидат је мишљења да сложена и захтевна идеја уједначавања правила приватног права на тлу Европе, чак и да не доведе до очекиваног циља, за имисионо право нема пресудан значај. Ово из разлога што се паралелно врши формирање јединствених јавноправних принципа и циљева у процесу заштите животне средине на међународном нивоу. Поред тога важан сегмент *aquis communautaire*, данас представљају и минимални стандарди квалитета животне средине, па тиме и допуштени нивои за поједине видове имисија на нивоу Европске уније.

Пето поглавље је посвећено анализи уређења имисија у праву Републике Србије. Иако је кроз историју било назнака да ће питање имисија бити уређено знатно раније, то се догодило тек доношењем *Закона о облигационим односима* којим се сваком лицу гарантује право на уклањање опасности од штете. Одредбе о имисијама садржане су и у *Закону о основама својинско-правних односа*. За ову материју су значајни и прописи из домена јавног права. Анализирајући актуелна законска решења кандидат се осврће и на одредбе *Нацрта законика о својини и другим стварним правима* као и на решења *Преднацрта Грађанског законика* дајући одређене назнаке о правцу у којем би национално имисионо право требало да се развија. При томе је указано на потребу реформе појединих правних решења која би омогућила прилагођавање домаће имисионоправне регулативе изазовима савременог доба.

У **шестом поглављу** су размотрена различита схватања о теоријским основама одговорности за имисије која су се временом развијала у процесу промене појмовног одређења овог института. На крају, кандидат закључује да је због бројних специфичности, као и везе са стварним, али и управним правом, данас потпуно јасно да се имисије не могу подвести ни под један од већ постојећих правних института.

Полазећи од веома сличних стандарда који у упоредном праву и код нас представљају основна мерила за утврђивање нивоа прекомерности имисија, у **седмом поглављу** сагледана је њихова појединачна улога, међусобни однос, као и примена у поступку оцене од стране судова. Кандидат се при томе залаже за допуну критеријума садржаних у важећим прописима новим, као што је нпр. време вршења имисија. Кандидат такође наглашава да би ради остваривања што ефикасније грађанскоправне заштите било корисно и изричито предвидети, да прекорачење лимита установљених прописима јавног права, мора бити узето у обзир при оцени допуштености имисија. На тај начин би се јасно потврдила веза између јавноправног и приватноправног домена заштите животне средине, односно јединство и целовитост деловања у овој области. Кандидат сматра да би у недостатку такве одредбе у важећем праву требало да се о овом питању изјасни Врховни касациони суд.

У **осмом поглављу** кандидат анализира услове наступања одговорности за опасност од имисионе штете, односно узнемиравање као и санкције и мере које се примењују у овом домену. При томе је истакнут значај појединих савремених нормативних решења *Закона о облигационим односима* којим се омогућава примена принципа превенције. Тиме се стварају услови за благовремено и потпуно отклањања извора опасности од наступања имисионе штете и даје право на заштиту неодређеном броју заинтересованих лица. Доследна и правовремена примена захтева да се уклони опасност од штете, односно узнемиравања, омогућава сузбијање многих штетних дејстава на самом њиховом извору. Тиме имисиона заштита добија на ефикасности и квалитету, пружајући значајан допринос целокупном систему очувања природног окружења.

Девето поглавље је посвећено одговорности за имисионе штете. У њему су истакнуте неке специфичности оваквих штета које могу настати као последица дејства опасне ствари или вршења

опасне делатности, али и уобичајеног начина живота и рада. Уз традиционалне штете на добрима појединаца, услед дејства имисија може доћи и до трајног уништења и оштећења добара животне средине. Кандидат оцењује да управо вишеслојност и вишедимензионалност оваквих штета, са некада тешко отклоњивим последицама може знатно отежати доказни поступак, утврђивање одговорног лица и сам поступак накнаде.

У **десетом поглављу** сагледана је улога, значај и специфичности института осигурања од одговорности за штете причињене имисијама. При томе је скренута пажња на одсуство предуслова за потпунију афирмацију ове врсте осигурања због комплексности имисионих штета у условима интензивног технолошког развоја, високих премија и недовољно развијеног тржишта. Преузимање огромних финансијских терета је за многе компаније неприхватљиво и представља разлог за прибегавање неким другим облицима финансијског покрића, какви су на пример еколошки фондови. На крају је закључено да је у овој области неопходно стварање услова који би омогућили што успешније идентификовање одговорних лица, прецизирање услова и основа одговорности. Уз то је потребно пронаћи решења за низ проблема када је у питању дефинисање појма имисионих ризика, наступања осигураног случаја и услова за искључења из осигурања.

У **једанаестом поглављу су** анализирани могућности за реализацију вансудске и судске имисионе заштите које се остварују путем државинске, негаторне, популарне, као и класичне облигационе тужбе. Уз то је указано на потребу реформисања постојећег стања, када су у питању колективни механизми заштите интереса у овој области код нас, увођење посебних правила која би се односила на имисионе парнице, као и додатну едукацију судија за потребе вођења оваквих поступака.

У **дванаестом поглављу** истакнут је значај функционалног повезивања приватног и јавног права у домену заштите од имисија. Интегрални приступ овој проблематици значи усаглашавање института грађанског са једне, уставног и управног права са друге стране, јер се на овај начин остварује далеко ефикаснија заштита животне средине. У овом поглављу указано је на везу између просторног планирања, технолошког развоја као и развоја саобраћаја и заштите од имисија. При томе је скренута пажња и на чињеницу да развој саобраћаја изискује нужно проширење домена имисионе заштите и у односу на штете и угрожавања која потичу од покретних добара. Тако, кандидат сматра да је потребно увести нову категорију тзв. мобилијарних имисија. У овом поглављу истакнуто је да имисиона заштита представља важан услов за остваривање одрживог развоја и указано на поједина стратешка документа и климатско-енергетске циљеве Европске уније у овој области.

У последњем, **тринаестом поглављу**, кандидат закључује да институт имисија данас превазилази оквире суседског права у које се традиционално сврстава и представља важно ограничење права својине у општем интересу којим се обезбеђује и заштита животне средине. Одговорност за имисије се самим тим више не може везивати искључиво за недопуштене утицаје на суседну непокретност, него мора нужно проширити и на оне случајеве у којима неко емитује нешто штетно у околину, што угрожава ширу друштвену заједницу. Поред тога, грађанско право се постепено прилагођава савременим еколошким изазовима, уз све већи државни интервенционизам у домену својинских односа. Све ово указује на правце у којима ће већ трансформисано имисионо право наставити да се развија, пружајући значајан допринос, како заштити својинских овлашћења власника непокретности, тако и заштити животне средине.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Виг Золтан, Гајинов Тамара, *Стање и перспективе еколошкоправне регулативе у Србији*, Факултет за европске правно-политичке студије, Нови Сад, 2011. (173 стр.) ISBN: 978-86-87143-18-0 (M42)
2. Николић Душан, Гајинов Тамара, *Конвенционална употреба пољопривредног земљишта и имисије генетски модификованих организама*, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 3/2014. стр. 81-105. ISSN 0550-2179 (M51)
3. Виг Золтан, Гајинов Тамара, *Правни третман генетички модификованих организама у ЕУ и Србији у: Шеварлић М – Томић Д. (ур.) Европска унија и Западни Балкан - Изазови за агропривреду Србије: Шта нам је чинити?* Друштво аграрних економиста Србије - Београд и Регионална привредна комора –Нови Сад, Београд, 2008. стр. 73-87. ISBN 978-86-86087-10-2 (M44)
4. Виг Золтан, Гајинов Тамара, *Környezeteszennyezés miatti felelősség (Одговорност за загађивање животне средине)*, *Létünk* бр. 1/2014. стр. 9-20. ISSN 0350-4158 (M52)
5. Виг Золтан, Гајинов Тамара, *Környezeti felelősségbiztosítás (Осигурање од одговорности за еколошке штете)*, *Létünk* бр. 1/2015, стр. 84-95. ISSN 0350-4158 (M52)
6. Гајинов Тамара, *Финансијски инструменти Закона о заштити животне средине, Право и политика*, 2/2010. стр. 182-192 ISSN 1820-7529 (није категорисан)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

У дисертацији су детаљно размотрена битна обележја, правни значај и правци развоја грађанскоправне одговорности за имисије. Целокупна тематика је анализирана у ширем историјском контексту и кроз поређење системских решења која постоје у домаћем и упоредном праву. На основу спроведеног истраживања кандидат закључује да традиционална правила суседског права која су дуго година била усмерена на заштиту појединачних (приватних) интереса у новије време постају нормативна подлога за заштиту животне средине у јавном (општем) интересу. На тај начин у дисертацији је по први пут код нас институт имисија сагледан на целовит, модеран и суштински другачији начин. Уз то су дате бројне препоруке за реформу појединих нормативних решења када је у питању регулисање ове материје код нас. Кандидат закључује да су важеће норме о имисијама, садржане у *Закону о основама својинско-правних односа* и *Закону о облигационим односима* у извесној мери недоречене и делом неусаглашене са актуелним тенденцијама у овој области. Тако се залаже за увођење времена као критеријума за оцену допуштености имисија. Такође је, полазећи од решења у упоредном праву, подржана идеја о увођењу изричите забране оних имисија које су по свом интензитету изнад фиксних лимита дозвољеног загађивања, предвиђеног правилима јавног права. Све док се то не догоди, кандидат предлаже да се о овом питању изјасни Врховни касациони суд.

Против загађивача који врше општекорисну делатност, не може истаћи захтев за отклањање опасности од штете. У складу са међународним и европским стандардима број „легалних загађивача“ потребно је свести на минимум. У вези са овим питањем могућа су два решења. Једно представља уношење норме која би упућивала на примену посебне листе општекорисних делатности, што подразумева њихово претходно установљивање. Друго је прописивање ближих критеријума који би судијама били путоказ за попуњавање садржине правног стандарда „општекорисна делатност“. Када је у питању издавање дозвола за обављање општекорисних делатности потребно је сагледати све услове за вршење оваквих радњи, као и сам начин рада техничких уређаја и постројења. Процес издавања дозвола требало би да буде максимално рестриктиван, уз оцену друштвене оправданости одређене делатности и потребе очувања животне средине. Овим би се практично учинило сувишним и коришћење правног стандарда „општекорисна делатност“, јер би сам чин прибављања дозволе, која подразумева и озбиљно сагледавање интереса „легализације“ био довољан разлог за оправданост њеног вршења и „повлашћен“ третман. Из тог разлога овај термин више не користе прописи држава у нашем региону. Кандидат закључује да недостатак правила о накнади штете настале вршењем општекорисне делатности представља и чињеница да је остваривање захтева за накнаду штете ствар диспозиције појединца чија су добра оштећена. Због тога је потребно адекватним механизмима новчана средства усмерити ка репарацији претрпљене штете.

Кандидат констатује да прописи из домена материјалног права код нас, нису усклађени са основним правилима парничне процедуре. Због тога се залаже за реформисање постојеће регулативе, када су у питању колективни механизми заштите интереса у овој области и увођење посебних правила која би се односила на имисионе парнице. Уз то је указано на значај технолошког развоја на поједностављивање доказног поступка због бржег и прецизнијег утврђивања прекорачења допуштености појединих имисија.

У закључним разматрањима је констатовано да институт имисија данас превазилази оквире суседског права у које се традиционално сврстава и представља важно ограничење права својине у општем интересу којим се обезбеђује и заштита животне средине. Поред тога, грађанско право се постепено прилагођава савременим еколошким изазовима, уз све већи државни интервенционизам у домену својинских односа. Сагледавајући будућност имисионог права код нас и сугеришући на потребу реформи појединих нормативних решења, кандидат скреће пажњу на значај најављене кодификације грађанског права која би допринела обједињеном регулисању ове материје, па тиме и прецизнијем разграничењу појединих стварноправних и облигационоправних захтева.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Институт имисија кандидат је сагледао на целовит и суштински нов начин. При томе је претходно обављено темељно, систематско истраживање у којем је коришћена обимна библиографска грађа коју поред монографских дела, чини велики број домаћих и страних чланака, углавном новијег датума. Основни текст дисертације је употпуњен са 1128 референци у којима је дата анализа бројних домаћих и страних судских одлука, што указује на актуелност предметне проблематике која није довољно истражена на овим просторима. Историјском методом утврђен је развојни пут и уобличавање института имисија у домаћем и упоредном праву. Правно уређење имисија сагледано је у контексту међународног, наднационалног права Европске уније и кроз решења која постоје у појединим националним правним системима. На основу упоредноправне анализе дат је критички осврт на важећа нормативна решења у Србији, са предлозима за њихово унапређење у оквиру најављене реформе грађанског права.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме:

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе:

Дисертација садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Имајући у виду актуелно стање и потребе правне праксе, кандидат се определио за обухватнији и савременији, па самим тим и суштински другачији приступ имисионом праву, који налаже да се ова проблематика сагледа са становишта приватног интереса власника суседних непокретности и, истовремено, са становишта заштите јавних интереса. Бројни ставови кандидата потврђују почетну хипотезу о потреби трансформације института имисија и његово функционално повезивање са појединим гранама јавног права ради остваривања ефикасније заштите животне средине. Тако је у раду уведена нова категорија мобилијарних имисија, јер развој саобраћаја и превоз опасних материја изискују нужно проширење домена имисионе заштите и у односу на штете и угрожавања која потичу од покретних добара. У дисертацији је значајнија пажња посвећена појединим савременим видовима имисија, о којима до сада није писано у домаћој литератури. Уз то, кандидат је прикупио и анализирао завидан број одлука домаћих и страних судова које се тичу ове проблематике, чиме су дате одређене смернице за даљи развој правне праксе у овој области код нас. Анализирајући проблеме скупних имисија, оригиналан допринос науци кандидат даје и кроз увођење три подврсте у оквиру овог типа имисија.

Темељна и свеобухватна анализа института имисија као и потреба његове реафирмације навела је кандидата и на оригиналне закључке. Они се пре свега тичу критичке оцене важеће правне регулативе у овој области у Србији. Тако су између осталог дати предлози за превазилажење проблема при тумачењу појединих правних стандарда у овој области. Поред тога дати су предлози за допуну постојећих критеријума за оцену допуштености имисија појединим новим. Кандидат је детаљно анализирао критеријуме и покушао да утврди њихов међусобни однос, као и редослед у начину примене. Уз то, скренута је пажња и на значај технолошког развоја у домену имисионе заштите, што свакако олакшава и убрзава поступак вештачења.

Понуђени предлози за реформу важећих нормативних решења која се односе на имисије имају посебну важност у периоду припрема за доношење грађанског законика који треба да омогући обједињено

регулисање ове материје.

На основу изложеног се може закључити да докторска дисертација кандидата Тамаре Гајинов може у значајној мери допринети развоју појединих сегмената правне науке, законодавства и правне праксе.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања:
Дисертација нема битнијих недостатака.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

- **да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана**

Полазећи од напред наведених ставова Комисија предлаже Наставно-научном већу Правног Факултета Универзитета у Новом Саду да прихвати позитивну оцену докторске дисертације Грађанскоправна одговорност за имисије и да кандидату Тамари Гајинов одобри јавну одбрану.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

Проф. др Даница Попов

Проф. др Душан Николић

Проф. др Мирослав Лазић

Проф. др Раденка Цветић

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.